

# Danuta Król

---

## Osłonino, gm. Puck. Stanowisko 2

---

Informator Archeologiczny : badania 14, 42-43

---

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanowisko usytuowane jest na kulminacji wysokiego piaszczysto-żwirowego pagórka w dolinie rzeczki Tażyny. O przeznaczeniu obiektu do badań wykopaliskowych zdecydowały: a/ walory poznawcze - stwierdzone tu, w trakcie badań powierzchniowych, cmentarzysko jest istotnym członem, niezmiernie interesującego, zespołu osadniczego kultury przeworskiej; b/ względy konserwatorskie - stanowisko było intensywnie dewastowane przez eksploatację piasku, wiatr i głęboką orkę.

W efekcie prac odsłonięto powierzchnię 1570 m<sup>2</sup> wydzielając ponad 200 obiektów:

- a. Epoka neolitu. Osadnictwo typu obozowiskowego - ponad 90 obiektów: jam i dołków postępowych kultury amfor kulistych z fazy III, kultury pucharów lejkowatych i ugrupowań schyłkowo-neolitycznych o trudnej do określenia przynależności kulturowej.
- b. Wczesna epoka brązu <sup>Kurban</sup> o średnicy 10-12 m z kilkoma grobami kultury iwieńskiej i luźnym materiałem ceramicznym o cechach "postwieńsko-protolużyckich" w nasypie.
- c. Wczesna epoka żelaza /okres lateński/. Cmentarzysko - 12 grobów różnych typów: podkloszowych, jamowych i "pseudoskrzynkowy" - wyróżniający się charakterem /zbiorowy/, wyposażeniem /kilkanaście przystawek, liczne ozdoby brązowe, szklane i żelazne, m.in. diadem /i formą/ dno wyłożone warstewką gliny, ścianki prawdopodobnie z drewna - lokalna adaptacja idei skrzyni grobowej z kamienia na terenie, gdzie tego surowca nie było/.
- d. Późny okres lateński - okres wpływów rzymskich. Cmentarzysko - ponad 25 grobów: popielnicowych, bezpopielnicowych "czystych" i ze szczątkami stosu. Na wyróżnienie zasługują - wśród grobów: nr 19 - męski, wyposażony w miecz, grot włóczni i parę ostróg; nr 46 A - kobiecy, wyposażony w 3 zapinki żelazne inkrustowane srebrem i szkatułkę z okuciami żelaznymi - w materiale zabytkowym ponadto: kilkanaście fragmentów naczyń terra sigillata, fragmenty przedmiotów szklanych, naczynia brązowe /?/ oraz 2 ułamki naczyń celtyckich wykonanych na kole i malowanych białą farbą. Ramy chronologiczne cmentarzyska: schyłek okresu późnolateńskiego - faza C okresu późnorzymskiego.
- e. Wczesne średniowiecze. Jedna jama /?/ i pojedyncze lub występujące w skupiskach fragmenty ręcznie lepionych naczyń o cechach fazy AB.

Materiały przechowywane są w Katedrze Archeologii UAM.

Badania prawdopodobnie nie będą kontynuowane.

OSŁONINO, gm. Puck  
Stanowisko 2

Muzeum Archeologiczne  
w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Danuta Król. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Piąty sezon badań. Osada kultury rzucewskiej.

Osada położona jest nad kilfowym brzegiem Zatoki Puckiej. Badaniami objęto obszar 250 m<sup>2</sup>. Założono 4 wykopy. Odsłonięto południową część, przypuszczalnie, domostwa słupowego oraz prostokątną konstrukcję kamienną o wymiarach 1,50 x 0,60 m.

Uzyskany materiał zabytkowy reprezentowany jest przez: ceramikę zdobioną z bogatym ornamentem sznurowym, stempelkowym i grzebykowym, krzemienie /wśród których wydzielono m.in. liczne łuszczyce, drapacze z załuskanyimi bokami, odłupki odbite od dużych narzędzi gładzonych, grociki trzoneczkowate/, półwytwory bursztynowe i bardzo rozdrobnione kości ludzkie /?/ zwierzęce /?/.

Materiały zostały złożone w MA w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

PŁONKA-KOZŁY, gm. Łapy  
woj. białostockie  
Stanowisko 1

patrz  
paleolit i mezolit

PROSNA, gm. Budzyń  
woj. pilskie  
Stanowisko 7

Muzeum Archeologiczne  
w Poznaniu

Badania prowadził dr Andrzej Prinke. Finansował WKZ w Pile. Drugi sezon badań. Domniemane cmentarzysko kurhanowe kultury pucharów lejkowatych, zweryfikowane obecnie jako wtórne skupisko materiałów z osady tej kultury.

Stanowisko leży w odległości 400 m na zachód od osady kultury pucharów lejkowatych w Budzynie, stanowisko 1 /por. sprawozdanie w niniejszym tomie/. W ubiegłym roku odkryto tam 4 niskie, regularne nasypy o kształcie zbliżonym do trójkąta i wymiarach około 25 x 6 m. Sondaż, wykonany na jednym z nich, na 1/3 długości od przypuszczalnego czoła, odsłonił skraj bruku kamiennego o szerokości 1 m, zalegającego na głębokości 0,35 m, z tkwiącą w nim siekierą kamienną. Nad brukiem i w jego sąsiedztwie odkryto szereg węgli drzewnych i fragmentów ceramiki kultury pucharów lejkowatych. Na tej podstawie stanowisko określono jako cmentarzysko kurhanowe wymienionej kultury. Badania wykopaliskowe przeprowadzone w obecnym sezonie objęły całą powierzchnię obiektu nr 1 i wykazały, że jest on naturalną formą eoliczną, którą skośnie przecina nowożytna gleba kopalna, wydatowana radiowęglowo. Cały obszar nasycony jest dość in-